

پرسشنامه سنجش جهت گیری های درونی و بیرونی مذهبی آلپورت

آلپورت و راس در سال 1950 این مقیاس را برای سنجش جهت گیری های درونی و بیرونی مذهب تهیه کردند این آزمون در سال 1378 ترجمه و هنجاریابی شده است و شامل 21 عبارت است.

عبارات	کاملاً مخالفم	تقریباً مخالفم	تقریباً موافقم	کاملاً موافقم
	1	2	3	4
1. فکر می کنم تنها در هنگام غم ها و ناراحتی هاست که نماز و دعا به من بیشترین آسودگی و آرامش را می بخشد.				
2. هدف از طاعات مذهبی تامین یک زندگی شاد و آرام است.				

	<p>3. برای من داشتن یک زندگی اخلاقی مهمتر از اعتقادات مذهبی می باشد.</p>
	<p>4. برای شکل دادن به روابط اجتماعی است که اماکن مذهبی مهم می باشند.</p>
	<p>5. اگر چه من فردی مذهبی ام ، اما فکر می کنم چیزهای مهمتری نیز در زندگی وجود دارند.</p>
	<p>6. گاهی لازم می دانم به منظور دستیابی به حمایت اجتماعی و منافع اقتصادی، اعتقادات مذهبی ام را نادیده بگیرم.</p>

	<p>7. هدف اصلی دعا و نیایش، دست یابی به حمایت و آرامش می باشد.</p>
	<p>8. دین همان کاری را می کند که عضویت من در گروه دوستان و آشنایان می کند ، یعنی کمک می کند تا زندگیم را متعادل و پایدار نگه دارم.</p>
	<p>9. تلاش زیادی می کنم تا دین را در تمام اعمال و رفتار زندگی ام وارد کنم.</p>
	<p>10. دین خاصه از این لحاظ مهم است که بسیاری از سوالات من در خصوص معنای زندگی پاسخ</p>

	می دهد.
	11. برای من مهم است که اوقاتی از وقت خود را صرف تامل و تکفر در مورد مذهب بکنم.
	12. یکی از دلایل اینکه من به مراسم و آیین های مذهبی می روم این است که چنین حضوری به استحکام روابط اجتماعی و شهرت من در اجتماع کمک می کند.
	13. اگر چه من فردی مذهبی ام، اما اجازه نمی دهم که ملاحظات مذهبی در امور روزمره زندگی ام دخالت کند.

	<p>14. من عمدتا به این دلیل نماز و دعا می خوانم که به من آموزش داده اند تا این اعمال را به جا بیاورم.</p>
	<p>15. من عمدتا به این دلیل به اماکن مذهبی می روم که در چنین اماکنی از ملاقات افرادی که آنها را در آنجا می شناسم لذت می برم.</p>
	<p>16. اغلب حضور خداوند را در زندگی ام احساس می کنم.</p>
	<p>17. اعتقادات مذهبی من پشتوانه واقعی دیدگاه من به زندگی هستند.</p>

18. نماز و دعاهایی که به تنهایی می خوانم به همان اندازه ای که آنها را در جمع می خوانم برایم حس و معنا دارند.

الف. تقریبا همیشه (نمره 4) ب. اغلب موارد ج. بعضی از موارد
د. به ندرت (1نمره)

19. اگر اتفاق غیر منتظره ای برایم پیش نیاید ، به اماکن مذهبی (مسجد، حسینیه، زیارتگاه و...) می روم.

الف. بیش از یکبار در هفته (4) ب. حدودا هفته ای یکبار ج. کمتر از یکبار در ماه د. کمتر از یکبار در سال (1)

20. اگر قرار باشد که در مسجد به یکی از گروه های زیر ملحق شوم ، ترجیح می دهم که:

1. به گروهی که مشغول خواندن قرآن هستند ملحق شوم.

2. به گروهی که فعالیتهای اجتماعی انجام می دهند ملحق شوم.

الف. ترجیح می دهم که به گروه اول ملحق شوم (4) ب. احتمالا گروه اول را ترجیح خواهم داد

ج. احتمالا گروه دوم را ترجیح خواهیم داد   د. ترجیح می دهیم
به گروه دوم ملحق شوم(1).

21. من پیرامون مذهب خود مطالعات زیادی انجام می دهیم.

الف. اغلب(4)   ب. معمولا   ج. به ندرت   د.
هرگز(1)

• **مولفه ها و سوالات مربوط به هر مولفه :**

1. جهت گیری مذهبی بیرونی: سوالات 1 تا 12

2. جهت گیری درونی: 13 تا 21

• **تعریف مفهومی :**

جهت گیری مذهبی عبارت است از اعتقاد به قوای لاهوتی و ماوراء
الطبیعه و رعایت یک سلسله قواعد اخلاقی در زمینه ارتباط با خود،
سایر بندگان و خدا و انجام مناسک عبادی در جهت تقرب خالق و
جلب رضایت او به منظور تعالی روح. (کتابی و همکاران، 1382)

منظور از جهت گیری درونی بعد اعتقادی یا باور دینی است که خود
مشمول بر ایده ها و نگرش هایی که انتظار می رود پیرامون یک آیین
به آن اعتقاد دارند مثل اعتقاد به خدا، دوزخ و بهشت و جهنم

منظور از جهت گیری برونی بعد مناسکی یا اعمال و رفتارهای دینی
است. همان اعمالی که پیروان یک آیین آن را به جا می آورند. مانند
نماز ، روزه ، حج رفتن در مذهب اسلام .

• نمره گذاری:

این پرسشنامه مشتمل بر 21 پرسش چهار گزینه ای است که میزان
جهت گیری مذهبی افراد را می سنجد. گزینه های کاملا مخالفم و
تقریبا مخالفم، گزینه های منفی و تقریبا موافقم و کاملا موافقم
گزینه های مثبت این پرسشنامه اند. در این مقیاس، گزینه عبارات
12-1 که جهت گیری مذهبی بیرونی را می سنجد، از کاملا مخالف تا
کاملا موافق اند و در 9 ماده ی بعدی، یعنی شماره های 13-21 که
جهت گیری مذهبی درونی را اندازه می گیرند، پاسخ برعکس است.
این مقیاس، بر مبنای نمره گذاری لیکرت می باشد. عبارت های بدون
پاسخ نمره 3 می گیرند .

• **تفسیر :**

سوالات مربوط به سوالات 1-12 مربوط به جهت گیری بیرونی است
نمره را در اینجا یادداشت کنید

.....

سوالات مربوط به 13-21 مربوط به جهت گیری درونی است نمره
حاصل جمع این سوالات را اینجا یادداشت کنید

.....

نمره های بدست آمده از سوالات مربوط به جهت گیری بیرونی و
درونی را با هم مقایسه کنید .

• **روایی و پایایی:**

جان بزرگی اعتبار این مقیاس را در یک گروه نمونه 235 نفری از
دانشجویان دانشگاه های تهران با اعتبار 0/73 بر اساس آلفای
کرونباخ گزارش کرده است (حجتی پور ، 1390 ، ص 569) برای بررسی
روایی در پژوهش شفيعی و همکاران (1391) ، از تحلیل مولفه های
اصلي با چرخش ابلیمین استفاده شد و ساختار ساده ی دو عاملی به

دست آمد که می توانست به ترتیب 14/02 و 28/06 از واریانس جهت گیری مذهبی را بیان کند. در بررسی پایایی مقیاس یاد شده ، آلفای کرونباخ جهت گیری مذهبی بیرونی 0/71 ، و جهت گیری درونی 0/62 به دست آمد.

آلپورت و راس در سال 1950 این مقیاس را برای سنجش جهت گیری های درونی و بیرونی مذهب تهیه کردند. در مطالعات اولیه ای که بر مبنای صورت گرفت ، مشاهده شد که همبستگی جهت گیری بیرونی با درونی 0/21 است (عسکری ، 1391 ، ص 81)(گراوند و همکاران 1391)

• منبع :

1.گراوند، هوشنگ. هاشم آبادی، بهرام. زهراوند، پیمان. جعفری، سپیده(1391). بررسی تطبیقی جهت گیری دینی (درونی و بیرونی) با سلامت روان و باورهای غیر منطقی .

2. جان بزرگی، مسعود (1378) بررسی اثربخشی روان درمانگری کوتاه مدت با و بدون جهت گیری مذهبی بر مهار اضطراب و تنیدگی. پایان نامه دکتری. تهران دانشگاه تربیت مدرس

2. Allport, G.W. & Ross, M.J. Jr. (1967): personal religious orientation and prejudice. *Journal of Personality and Social Psychology*. vol5. pp432-443

